

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОС:

Месечно 4-50 драхме, тромесечно 13-50 драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

ПОДИВЉАЛЕ ЗВЕРИ

Злочинства милитаристичке спреге

У својој офанзиви из безумног очајника Немци употребљавају сва могућа средства, не остављајући без примене ни највирепије методе дивљих и крвожедних варвара. Нема начина, нити има злочина, чије ужасе нису покушали употребити у борби против својих противника. Страшан систем изазивања душевног ужасавања над језовитим призорима најгрозније стварности постао је за Немце једно од обичних оруђа у свакодневним борбама садашњег и иначе крвавог и разорног рата. Историја ће морати резервисати нарочите странице своје, да би могла забележити само крупније појаве зверских резултата накаламбене немачке културе, а поколења ће у неверици и у душевној грозници без успеха покушавати да представе себи безграничну покрвареност и демонска дела једне у злочинима огрезле и душевно подивљале расе.

Истине ради треба признати, да Немци у томе нису усамљени и да су се у тим и таквим неделима такмичили с њима и њихови ортаци: Бугари, Мађари и Турци, комплетирајући друштво и дајући му дрни карактер паклене једнакости и братства. Наш народ је сведок потпуности тога друштва, тога зверињака најкрволочнијих животиња што је икада свет познао. Али су ипак Немци одвојили, ако не са грозотама својих недела, а оно свакојако у измишљању и проналажењу начина и

средстава, да се у томе дође до демонских чуда, на којима им и најцрњи ђаволи морају завидети. Док су се, на пример, Бугари, Мађари и Турци такмичили у најпростијем клању људи, жена и деце, у вађењу на ножу недоношчади из утроба мрцварених мајки, у силовању и унакажавању девојака и женске нејачи, у палењу, плачкању, одвођењу, отимању и мучењу, — дотле су Немци још измишљали, тражили и налазили и ова средства, да би са што мање труда постигли што више зала починити. Кад би неко покушао да среди све то, он би се врло брзо уверио, да се је латио посла, који је немогуће извршити. Никада човечанство неће бити у стању да добије потпуну слику свију ужаса и злочина најцрњег зла, које је хтело да завлада светом.

Колико су Немци ишли далеко са својим злочинствима, најбоље се види по томе, што су убијали и давили чак и поданике неутралних држава, ма да су се ови налазили на својим, неутралним, лађама. При томе нису одвајали жене, старце и нејач. А то су чинили у намери, да приморају неутралне на атаковање и на приношење помоћи, да би што лакше дошли до свога пакленог циља.

Према овим са западног фронта, Немци устогрченим беснилом вављају своја варварска. Немоћни да као јунаци победе своје противике, они, сада, са бездушношћу каквој нема равне и крвожед-

ношћу каква је непозната и код најкрволочније звери, нападају све енглеске и француске болнице у позадини фронта, нападају без резерве и скрупула, убијајући тешко рањене и немоћне, као и болничарке, чију су нежност у нези осетили и немачки рањеници, заробљени као такви и доведени у те исте болнице.

Уништење Ремса и једног од најлепших споменика, једне од најлепших тековина културног човечанства, ремске катедрале, представља један вишак у низу варварских злочина једне подивљале расе. Нису они уништили ремску катедралу зато што је она тобоже служила за осматрачницу, него зато што је представљала споменик јединствене своје врсте и што је била у вароши Ремсу.

Кулминација дивљаштва немачких хорди представљена је званично енглеским извештајем: да су Немци живе запалили неке заробљенике енглеске, француске и руске националности. Код ове констатације човеку се леди крв у жилама, памет му стаје и не уме да говори.

На оваква дивљаштва крволочних ортака једног ужасног зверињака само је један одговор: безусловно уништење немачко-аустријско-бугарско-турског милитаризма и разбојничке јазбинне немачко-аустријско-бугарско-турске спреге.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Цирих, 11. — Шпански посланик у Берлину одбио је да преда максималистичком амбасадору кључеве посланства које је примио

од бившег амбасадора. Представник максималиста упутио му је ултиматум: да ће сви шпански поданици бити протерани из Петрограда, ако посланик не попусти.

Бери, 11. — Свакодневно се држе седнице крунског савета у Бечу, на којима се претреса унутрашња и спољна ситуација.

СХВАТАЊЕ ДУЖНОСТИ
Један интересантан чланак

Вашингтон, 11. априла

Бивши председник Сједињених Држава пише у листу Kansas City Star: »Хвала Богу, приспела нам је најзад вест да је наша армија стављена на расположење француских шефова, како би могла учинити потребне услуге у садашњој ужасној и гигантској борби.

Сви Американци, горди великог имена Америке, скромно и са пијететом захвалиће Богу, што наши синови на западном фронту неће остати у положају посматрача, него ће узети учешћа у борби.

Савезници се у овој конфлграцији боре за човечанство и цивилизацију.

Онај који би се у Сједињеним Државама иоле симпатично изразио о Немачкој, мора бити одмах ухапшен, потом обешен или стављен на доживотну робију, све према озбиљности увреде.

Хвала Богу, војници Сједињених Држава боре се сада притиву грозног непријатеља Америке и људског рода!

У осталом, речи не доприносе ничему, ако се оне не остваре и не олакшају посао оних који проливају крв за наше добро. То су ти људи који задужују Американе и њихове потоње генерације. То су су ти људи који подносе на

жртву своје животе, како би задовољили своје душе! Ма каква била њихова судбина не усуђујмо се изјављивати сажалење, јер су они поделили дане јединствене лепоте и уздигли су се на висину своје дужности.

Наша срца гуши жалост и туга, али је наш дух висок и поносит. Страшно је гледати како иду у смрт они које волимо, али би још страшнија појава била, кад они не би, у пркос свих опасности, ишли издигнуте главе ка испуњењу свете дужности и ка одбрани части.

СОЛИДНОСТ САВЕЗА
Италијанске трупе у Француској

Рим, 11. априла

Коментаришући одапиљане италијанских трупа на западни фронт, италијанска штампа одушевљено поздравља ту нову манифестацију непоколебљивог јединства Савезника, који се боре за право и правду.

Секоло пише: Италија је по својој дужности морала да присуствује на месту где се решава судбина цивилизације. Италијанска је влада разумела национално осећање. Када је 1914. године Немачка напала Француску преко Белгије сваки је Италијан осећао да се у отвору нападајућег народа налази одбрана идеје слободе и правде.

Јединство фронта противу Немачке остварило се онога дана када су енглеске и француске трупе пружиле потребну братску помоћ нашим војницима на Пиави. Испослате италијанске трупе у Фландрију појачаће ту свету дужност солидарности. Оне ће у рововима Аргона проливати своју крв за исти циљ и идеал за који би проливале и на нашем фронту.

Трибуна вели: Овај гест

мора показати нашим непријатељима непоколебљив карактер нашег савеза и неуспех њихових покушаја да онемогуће наше свето јединство. Ова се појава мора сматрати као најбољи успех који је постигнут у току овога рата.

НАПОРИ АМЕРИКЕ
Решење питања цереалија

Њу-Јорк, 11. марта

Званични извештаји објављују, да су амерички млинови самљени, у току марта месеца, више милиона килограма кукуруза, док количина самљеног кукуруза у септембру и октобру прошле године није превазишла три милиона. Употреба кукуруза у место белог жита постаје општа и у току 18 последњих месеца производа кукуруза повећала се за 30 од сто.

Коминикеи додају: »Због тога повећања Американци неће употребљавати бело жито до идуће жетве, како би се Савезницима могла испослати што већа количина цереалија«.

БУГАРСКИ — „МАЋЕДОНСКИ ПРОТЕСТ“

XV

О школском питању Бугари већ почињу бивати скромнији, у толико, што и поред све своје дркости да тврде нешто што не постоји — Бугари су ипак овде морали узети један метод, којим би желели прокривити чарити постојање бугарских школа у Македонији онда, кад у Бугарској — које није било као државе — нису имали ни Букарева. Та се »жкрмоност« састоји у томе: Што још немају смелости да отворено кажу, да су тамо имали бугарске школе, већ то на лукав начин потпурају потписницима »Про-

АМЕРИЧКИ МИР
Из говора министра финансија

Њујорк, 11. априла

Објављујући уписивање трећег зајма слободе, министар финансија, г. Мак Адо, држао је један говор и жестоко напао сваки разговор о миру.

»Мир се — рекао је г. Мак Адо — не може постићи тиме што се стално претресују његови услови. Једино снага може прибавити мир, снага Америчана, снага Савезника, које морају бити у стању да униште немачку силу. Мир од вредности постићи ће се једино оружјем, и ми смо се решили да се до последњег часа тучемо, како би постигли свој идеал. Немачка је шампион лакомства и тираније. Њена је тежња да цео свет доведе у ропство. Међутим Сједињене Државе желе да очувају слободу свима народима и да поврате оно што им је одузето и што им по закону припада. Идеал Немачке је употреба силе, а идеал Сједињених Држава право. Између ова два идеала не може бити никаквог компромиса«.

теста, као бајаги да је потписник учио школу код »бугарског« учитеља Н. Н. Кољко су Бугари у непријатељству са истином — ја ћу навести само неколико примера — јер кад би о свима говорили то би нас толико одвело. Тако: Диме Николов у Скопљу, старац од 86 година вели да је учио »бугарску« школу код учитеља Игњатија из Велеса 1845. год. Један његов савременик, који се баш случајно сада овде налази, тврди: да је Игњатије био певач у цркви свете Богородице у Скопљу и да је поједине поучавао из часловца за награду од 15

ПРИЗНАНИЦЕ ИЗ СРБИЈЕ

Туфегџи Драгутин порезник, Туцовић Митар обвезник, Тадић Живко и поручник, Таушановић Љубомир капетан, Теодосијевић Драг. телеграфиста, Тодоровић Илија магационер, Томић Димитрије железничар, Требињац Милојко капетан, Трифуновић Ранко окр. нач.

Берамилац Ил. капет., Ђурчић Тисоас.

Учек Коста (2).

Филиповић: Јоца избеглица, Милутин, Младен пекар, Светозар ппук., Францек Адолф нар. (2).

Хаџићи: Миладин капетан и Милорад.

(Свршите се)

Николић од оца Јована Николића из Београда.

Душан Поповић, од Миле Поповићке из Јагодине.

Душан Сарић, пешад. поручник од Наталије Павловић из Београда, Балканска ул. 32.

Милован Кусуровић, од синовца В. (име непознато) Кусуровића из Дрена.

Чедомир Јанковић, од Милојке Лавића из Ваљева.

Добросав Миленковић, од Илије Јовановића и свастике из Каменице.

Тадија Марковић, од Живке Марковић (место непознато).

Доб. А. К. Николић, од Јелене Јовановић из Београда, ул. Св. Саве 21.

Борђе Аврамовић, од брата Васе Аврамовић, из Раље.

Јован Благојевић, писар нишког срес. суда од Тихомира В. Манојловића из Шапца.

— Код капет. I кл. Тодора М. Аџимовића, коман-

дара чете, п. бр. 52, имају карте из Србије:

Андан Тркије, капет. I кл. од своје жене Милеве из Ниша.

Ставра Д. Борђевић, трг. од своје жене Љубице из Ниша.

— Иван С. Јовановић, коњич. мајор (писмо) од сестре Катарине из Краљева — код Животе А. Парађанина, финансијска делегација, Солун.

САОПШТЕЊА

Позивају се ниже именовани судски чиновници, да своје тачне адресе јаве г. Милану Јанковићу писару Министарства Праде, Крф, и то: Драгутин Стојковић, секретар приштин. окр. суда, Танасије К. Теодосијевић, писар мачв. ср. суда, Димитрије Михаиловић, писар јасенич. ср. суда, Аранђел С. Јовановић, писар припољ. окр. суда, Илија

Сима Михаиловић, школски надзорник из Тетова, да јави своју адресу Одељењу Службе Безбедности.

— Да престану Делегату Министара Народне Привреде, Краљевице Олге ул. бр. 5: Коста Костантиниовић (Писоџан).

Милан Бошковић и Манојло Торбица.

Владимир Миџор, учит.

Браћа Пантацијевић, трговци.

Данило Т. Ивановић, резервни коњички поручник.

Благоје Гроздановић, каптар-џак, и

Михаило Радоњић, тумач треће енглеске болнице.

Који од позваних није у Солуну, да јави тачно своју адресу.

— Живојин Чабрић, раденик, који је радио у енглеском логору »Лембет«, да се јави лично Финансијској Делегацији с позивом на акт бр. 25929, или, ако је ван Солуна, пошље своју тачну адресу.

— Старатељски судија у Солуну (у улици Краљице Олге бр. 95.), по маси пок. Данила К. Стаменковића, бив. из Врање, позива браћу покојникову Николу и другог чије се име из акта не види, и зета Косту Мишића, из Врање, да му се с позивом на Бр. 508. јаве са назначењем своје тачне адресе, или да му лично предстану ради потребног саслушања.

— Извештавам рођаке и пријатеље, да сам добио тужну и црну вест, да је наша мила ћерчица, односно сестрица

† Драгојла

после дужег и тежег боловања, без материнске неге, а у загрљају нејаке браће и сестрице, преминула у поробљеној отаџбини у Шапцу крајем фебруара ове године.

Ожалостени и неутешни: Отац Љуб. Т. Борђевић ппучковник, браћа: Танасије,

Предраг и Ненад, сестрица Ружица.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Симеон К. Симеоновић, 3 полска батерија, п. 603, извештава свога брата Станимира К. Симоновића, у селу Црквенцу, срез ресавски округ моравски да су живи и здрави он, Станимир Симоновић, Христивоје Стојановић, Василије Рачић, Милосав Спасојевић, Живота Или, Милан В. Крстић, шурак Светосар О. Стевановић, Алекса О. Стевановић. Сви моле за одговор.

— Лука Голубовић, 1—2 пошта 24, извештава своју породицу у селу Рачи, срез рачански, округ ужички, да су живи и здрави: Максим Аврамовић, Лазар Аврамовић, Димитрије Благојевић. Моли за одговор.

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

— У нашем уредништву имају карте из Србије:

Милан и Настас браћа

воша месечно. Речи није могло бити о бугарској школи и учитељу. Сем тога овај Игњатије, који је био терзија — ученике своје обично је поучавао на језику свога дуђана.

Насто Илијев из Тетова стар 80 година, учио је «бугарску» школу код Наума Иванова, док међутим овај Наум је рођени отац нашег чувеног борца за српско име Госп. Архимандрита Сава Протића из Тетова. Зна се да је пок. Наум узимао видног учешћа у свима српским питањима, као и да је учитељавао дуги низ година у Тетову, али је у својој школи употребљавао српске Букваре и књиге које су му српски родољуби из Србије ревнисно слали. Кад је Наум примио свештенички чин постао је учитељ пок. Стојљико Аћимовић један од неустрашимих и заслужних бораца за српско име и учитељавао дуги низ година. Школа се признавала званично од власти као српска.

Први пут Бугари покушавају отворити школу 1874 године, — дакле после оснивања егзархије и долази за учитеља њиховог неки Јордан, који је и ако протежиран од турских власти, морао побегнути после неколико дана, јер су Тетовци дали такав отпор да су саме турске власти морале попустити пред народним огорчењем. Најзад услед рата Србије са Турском — бугарска пропаганда успева 1878 године и отвара школу своју у којој је био учитељ неки Јорданов. Но, ипак благодарећи будној свести српској — Тетовци су увек имали своју српску школу до ослобођења. Енглескиње Мјур Макевијева и А. П. Ирбијева у својој књизи: «Путовање по словенским земљама» (превод Ч. Мијатовића 1864 гл. IX стр. 78—80) веле: «1852. године у прилепској школи био је главни учитељ српски и додају да им је са жудбом тражио Историју Срба.

Још нешто: те две енглескиње тврде да су домаћину код кога су ноћили, а који је био трговац дали на поклон књигу Нови Завет, веле: «Ми му поднесмо на дар једну књигу новог завета, он кад виде да је написана простим језиком његовог народа поче одмах

на глас да је чита». На сваки начин Бугари знају да они тада нису имали преведен «Нови Завет», већ да је превод Вука Караџића на српски. Знају и то: да су обе ове енглескиње биле већи пријатељи Бугара, него ли наши, па ипак, као кћери поносног енглеског народа нису хтеле сакрити истину — да су наши Србе у Прилепу и њихову школу.

Сем што ове «Псалтирце» покушавају да уврсте у своје учитеље — Бугари нам апсолутно ни један пример не могу изнети са којим би нас могли уверити да су пре оснивања егзархије имали своје школе, ма и у једном кутићу Македоније. Док међутим, ми им то можемо, кад год зажеље, са масом примера за наше утврдити. Један од врло јаких доказа за постојање наших школа тамо јесу дуђански тевтери, по којима ће се утврдити тачност наших навода као и то: да тек 1880, а нарочито после 1885 године почиње се ширити бугарска писменост — чему је наравно много допринела егзархија и наши односи са Турцима са којима смо стално у ратном стању били.

Али да им изнесем још један историјски доказ, који ће побрцати рачуне «потписницима». У својој књизи: «Спољни Одношаји Србије новог времена» пок. Јован Ристић (на страни 284, 286—287) — износи колико је Србија помагала српске школе у крајевима где потписници «Македонског протеста» веле да су учили «бугарску» школу — тако: 1) помагана је мушка школа у Кичеву са 40 дес. дуката, а женска са 50 ц. д. 2) у Гостивару са 12 ц. д.; 3) Св. Јовану Бигорском (дебар. ок.) са 30 ц. дук. 4) У Бањанима (скопљан. окол.) са 16 ц. дук.; 5) Башином селу (вешл. ок.) са 30 ц. дук. 6) Беловишту (тетов. ок.) са 24 ц. д. 7) Борваци (охрид. ок.) са 12 ц. д. 8) Вевчанима (охрид. ок.) са 12 ц. д. 9) Велесу мушка са 30, а женска са 30 ц. дук., 10) У Дебру мушка 45 ц. дук. 11) Јегри Паланци (Крива Паланка) 40 ц. дук. 12) Злетову (кратов. ок.) са 16 ц. д. 13) Клењу (Голо Брдо) са 12 ц. д. 14) Кочанима мушка са 40, а женска са 40 ц. д. 15) Кратову са 30 ц.

д., а подигнуто доцније на 40 дес дуката 16) у Крушевцу са 50 дес. дук., а после смањено на 30, а после повишено на 50, 17) у Куманову са 30, а после повишено на 50 ц. д. за мушку, а женску 50 дук., 18) у Кучевишту (скопљ. ок.) са 20 ц. д. 19) Лешку (тетов. ок.) са 24 ц. д. 20) Лешанима (охрид. ок.) са 24 ц. д. 21) Лазаропољу (дебар. ок.) са 30 ц. д. 22) Орланцима (кичев. ок.) са 16 ц. д. 23) Поречу са 40 ц. д. 24) Скопљу са 30 ц. д. 25) Стебљеву (Голо Брдо) са 12 ц. д. 26) Тетову мушка 40, а женска 40 ц. д. 27) Манастиру Пречистој (кичев. ок.) са 50 ц. д. 28) Чучеру (скопљ. ок.) са 20 ц. дуката. Поред ове новчане помоћи даваху са овим школама све школске књиге бесплатно (стр. 283) «Исто тако дају се бесплатно школске књиге и овим

БОРБЕ НА ЗАПАДУ

Коментари и појединости

Цирих, 11. — *Теглише Рундшау* пише: Ма каква да је успех досадашњих операција, ми морамо признати да је само почетак. Крајња одлука није наступила и ми морамо издржати још озбиљних борби. Морамо признати и то, да сваки дан не доноси победу.

Лецте Минхенер Нахрихтен веле: Успоравање офанзиве које се констатује не значи да су операције престале. Вероватно Хинденбург припрема нов напад.

Франкфуртер Цајтунг: Што се више приближујемо великим саобраћајним путевима отпор непријатеља је све већи.

Париз, 11. — Немачка је офанзива стварно заустављена пре неколико дана пред енглеским положајима. Артилеријска је борба све интензивнија јужно од Соме, а нарочито између Ноајона и Ласинија. Код непријатеља се осећа велика малаксалост и плашљивост. Немачки заробљен официр изјавио је: «Ако се крајем маја по новом не постигне дефинитиван резултат, онда ће наступити велика делатност обмашивања јавног мишљења».

Париз, 11. — Изгледа да у садашњим операцијама Немци употребљавају исти метод као и код Вердена. Они су се толико ангажовали у офанзиви, да по сваку цену жеље постићи резултат. Њихове су жртве тако велике да се Хинденбург морао зауставити да прикупи и реорганизује пострадале дивизије. Последња реч припада ономе који буде умео најбоље сачувати своје снаге. Не изгледа да ја тај случај код Немаца.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике
Париз, 11. априла
Узајамна артилеријска борба у области Ангаран Сантер и на сектору западно од Ноајона. Пешачких борби није било. На осталом фронту није било важних догађаја.

Енглески коминике
Лондон, 11. априла
После успешних операција северно од Ал-

школама у Старој Србији: Мирковачкој (скопљ. Црна Гора) Манастиру Слече Кичев. окол. (биће демирхисареки), Манастиру Топлицы (битољ. ок.) и Смиљеву (битољ. ок.). Затим је решено да се издаје (на молбу народа) Ресну 20 ц. дук., Охрид 50 ц. дук., Манастиру Св. Јована (битољ. ок.) 20 ц. дук., Штипу 30 ц. дук., Прилепу 30 ц. дук., Битољу 40 ц. дук. Овај историјски факат неоспорно туче у главу бугарски «Македонски протест», јер се зна да су те школе постојале много и много пре оснивања егзархије, а на сваки начин нису то биле кинеске, већ српске школе, које је Србија издржавала и уџбеницима снабдевала.

Бугари, који за ову књигу пок. Ристића знају вешто ћуте и никад и ни једном речју нису покушали ово демантовати. К.

ријска активност западно од Албера и јужно од шуме Није до источно од Ипра. Наша је артилерија тукла непријатељске концентрације на сектору Вилер-Бретоне и у близини Сера.

Доцније. — Јуче изјутра наше су трупе извршиле врло успешну операцију источно од Робекко. Сем добити у терену, заробили смо 120 војника изапленили извештај митраљеза. Ми смо знатно поправили наше положаје у близини Метерама и заробили војника и запленили 4 митраљеза. Непријатељ је бомбардовао са загушљивим граната сектор Вилер-Бретоне.

Немци су употребљивали само противу енглеских армија 102 дивизије, од којих су многе два три пута учествовале у борби.

бери ми смо поправили наше положаје и заробили 60 војника. Наши су одреди заробили извештај војника и на сектору Робекко у близини Витшете. На ова два сектора вођене су борбе повољне по нас. У близини Фампуна наш извиднички одред ушао је у непријатељске ровове и продро до потпорне линије. Јака непријатељска артиле-

ријска активност западно од Албера и јужно од шуме Није до источно од Ипра. Наша је артилерија тукла непријатељске концентрације на сектору Вилер-Бретоне и у близини Сера.

Доцније. — Јуче изјутра наше су трупе извршиле врло успешну операцију источно од Робекко. Сем добити у терену, заробили смо 120 војника изапленили извештај митраљеза. Ми смо знатно поправили наше положаје у близини Метерама и заробили војника и запленили 4 митраљеза. Непријатељ је бомбардовао са загушљивим граната сектор Вилер-Бретоне.

Немци су употребљивали само противу енглеских армија 102 дивизије, од којих су многе два три пута учествовале у борби.

АНЕВНЕ ВЕСТИ

НАСЛЕДНИК ПРЕСТОЛА У АТИНИ
Јављају из Атине:
Јуче по подне Њ. В. Краљ Грчке Александар вратио је посету Његовом Краљевском Височанству Наследнику Престола Александру.

Данас је у Двору гала ручак у част Његовог Височанства. Ручку ће присуствовати грчки министар председник, сви министри, главнокомандујући грчке војске и многи други достојанственици.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 11. — Трупе арапског шерифа заузеле су утврђену варош Харак у Палестини, јужно од Мртвога Мора. Турска војска претрпела је огромне губитке.

Париз, 11. — Према извештајима из поузданих извора, Немци ће ускоро предузети још једну офанзиву на западном фронту. Бациће све снаге, да би постигли успех.

Атина, 11. — Указом Њ. В. Краља позване је под заставу још девет класа из осме војне области.

Берн, 11. — «Наци-

Италиј. коминике
Рим, 11. априла
Жива активност патрола у долини Позиве. Наша је артилерија тукла непријатељске трупе у покрету између брда Каприле и Берета. На осталом фронту јучерашњи дан је прошао на миру.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Петроград. — Трупе с о в ј е т а заузеле су Кременчуг.

Петроград. — Образована је комисија од 10 чланова која претреса питање о успостављању федералног републиканског савета.

Атина. — Парламенат је изгласао доживотну апанажу од 300.000 франака бившој краљици Олиги.

Цирих. — Према вестима из Софије, краљ Фердинанд одустао је од пута за Цариград, где је имао отићи ради регулисања бугарско-турског спора.

АНЕВНЕ ВЕСТИ

БЛАГОДАРНОСТ
Приложили су Комесаријату за избеглице у Солуну г. г.: Василије Чолановић, трговац, 100 драхми; Пејко Васиљевић, млекар, 100 драхми; Тома Огњановић, трговац 50 драхми; Стојан Јовановић, трг. 50 драх. сви из Галичника. — да се о Васкреу подели сиротним српским избеглицама. Комесаријат за избеглице и овим путем у име сиротних српских избеглица изјављује своју благодарност дародавцима.

Из канцеларије за избеглице у Солуну 8. априла 1918. г. Бр. 2434, 2435, 2436, 2437, Солун.

АНЕВНЕ ВЕСТИ

Лондон, 11. — Трупе арапског шерифа заузеле су утврђену варош Харак у Палестини, јужно од Мртвога Мора. Турска војска претрпела је огромне губитке.

Париз, 11. — Према извештајима из поузданих извора, Немци ће ускоро предузети још једну офанзиву на западном фронту. Бациће све снаге, да би постигли успех.

Атина, 11. — Указом Њ. В. Краља позване је под заставу још девет класа из осме војне области.

Берн, 11. — «Наци-

ви ред. Било је много сукоба између полиције и манифестаната. Рањено је двадесетипедно лице. Најзад је војска интервенисала и разјурала манифестанте. Узроци покрета су непознати.

Лондон, 11. — Из Јаша јављају: Бесарабија, као саставни део Румуније, имаће своју скупштину и извршну власт. Она ће слаати у румунски парламенат извештај број представника, сразмерно њеном становништву. Два члана румунске владе морају бити родом из Бесарабије.

Берн, 11. — Упитан од уредника *Фосише Цајтунга* о борбама на западном фронту, адмирал Тирпиц је изјавио: «Ми нисмо успели да дођемо до крајњих резултата, јер на том фронту оперише јогунасти и и лукави Енглези. Ми морамо водити рачуна о тој опасности и обезбедити германизам од англо-американизма.

Са нашег фронта

Српски званичан извештај Солун, 11. априла
Ноћас је непријатељ понова напао наше скоро заузете ровове источно од Ветреника, и после врло јаке пешадијске борбе и дејства артилерије одбита смо непријатеља, који је претрпео велике губитке. Нешто источније од овога места синао смо одбили још један непријатељски напад.

АНЕВНЕ ВЕСТИ

Крф, 10. априла
Данас је у Скупштини, после читања записника, саопштен поздрав Владе Сједињених Држава Америчких са изјавом: да је Србима обезбеђен повратак у Отаџбину и остварење идеала Србије.

По том је на захтев опозиције прочитано неких тридесет нових интерпелација међу којима и једна г. Продановића о Солунском процесу. За тим се прешло на претрес ратног кредита. Говорили су г. г. Нинчић, Милоје Јовановић и Урош Јомовић.

— Милан Совић, 1. одељење профјант колоне, п. 216, извештава свога оца Видена Совића, у селу Црнче, срез белопаланачки, о круг пиротски да су живи и здрави он, и сестрићи Милутин Велички и Атанас Стојановић. Моле за одговор.

— Живојин Кузмановић, 3 митраља одељење п. 24, извештава свога оца Панту Кузмановића, у селу Рипњу, срез врачарски, о кругу београдски да је здрава и моли за извештај о свима својима.

— Димитрије Манасијевић, 4—1 последња одбрана, п. 999, моли Манасија Стојановића учитеља у Лесковцу за извештај о његовој породици у Лесковцу.
— Стојан Станојевић, 4—1 последња одбрана старца, пошта 999, моли Недељка Гарбаче из Врање, да га извести о његовој фамилији у селу Жипско.

Здраво је са Крстом, Јованом и Милојем Манасијевићем.
— Стојан и Добросав Стаменковић 2—1, п. 4, моле Тому Дејановић, бакалина из Врање, да га извести о његовој фамилији у селу Мошганици, срез пчињски округ врањски.

— Младен Мишић, 4—1, последња одбрана, п. 999, моли Алексе Поповића, бакалина из Врање, за извештај о његовој породици из села Миланова. Јавља да су здраво Станко Николић, Станко и Лаза Стојишић, Таса Стојиљковић, Димитрије Пауновић, Недељко Стаић, Стојанко Пешић, из Буштраца.
— Софроније Петровић, 4—1, последња одбрана п. 999, моли Филипа Најдановића, трг. у Куршумлију, за извештај о његовој породици. Здраво је са Пунишом Ђорђевићем из села Трпезе.

— Борђе Јанковић, 4—1 последња одбрана, п. 999, моли Василија Литрића, мех. из Лесковца, за извештај о његовој фамилији из села Губеревца. Здраво је са Луком Јанковићем, Пешом Јовановићем и Благојем Павловићем.
— Добросав Станојевић, обавезник 2. пол. батерије пошта 711, извештава суд општине Јаковљанске срез моравски округ нишки да су здраво: он, Адам Војин, Лаза Ђорђевић, Драгољуб М. Сента, Крста Јован, Никодије Ж. Жика, Добровоје, Добросав, Милун Милетић, Живо Христивоје М. Добросав, Радојко, Дена Трифуновић, Живојин, Милутин и Илија. Моли за одговор.

— Милош Трифуновић, 4—3 пошта 48 јавља Исидору Радовановићу, трг. у Краљеви да је здраво и моли за извештај.

НОВА КЊИГА:
Тајна Превратна Организација, целокупан извештај са познатог претреса у Војном Суду за Официре, заједно са пресудама. Књига има 640 страна. Цена јој је 5 драхми.
Поруцине треба упућивати: Николи Л. Бркићу, новинару, — Солун, Краља Петра улица бр. 70 (у згради уредништва «Велике Србије»). Књига се може добити и у књижари М. Ристивојевића, код Беле Куле, у Солуну.

СРПСКА КЊИЖАРА М. РИСТИВОЈЕВИЋА
Код Беле Куле
Препоручује поред осталих књига: Роман «Хаџу» др. З. «Српску Драму» др. 4. «Енглескињу у српској војсци» др. 3-50. Доживљаји Наредника Миладина са додатком слика из српског повлачења кроз Албанију др. 3. «Југославију» др. 2-50. «Изгнаник свете жртве» др. 2. «На Капији Будућности» превод од Анатона Франса др. 1-50. «На Рекама Македонским» др. 1-50, «На По-

молу» др. 1-50. «Под Туњим Крвом» др. 1-50. Велики календар «Домовина» др. 1. Календар цепни др. 0-40. Учитељ енглеског језика од Ђ. Петровића у меком повезу др. 3-50 у тврдом др. 5. Уџбеник француског језика од Алкалаја др. 4 — од Плеца др. 2-50. Свеске «Мале Библиотеке» комад 0.40 др. Венеричне болести др. 2. Нови Завет у фином повезу др. 1-50. Тајна Организација др. 5.

НОВО:

Мали црни речник који садржи 46 страна најпотребнијих разговора Српско-Француских, Талијанских и Енглеских писано српски др. 1-20.
Роман «Наше Срце» са сликама др. 4.
Речнике од Стевовића српско-француске и француско-српске комад 6-50 драхми.
Књижара моли поштовање муштерије са фронта да поруцину врше преко курира пошто јој немогуће слаати робу преко поште.

СРПСКИ МАГАЦИН ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА
Навахија Ламбо ул. ср. 36 пошавши од хотел Париза ка Покривеној Чаршији прва улица десно у непосредној близини Бурмали цамије
Има на стоваришту разне сорте гарантираног чистог природног вина у бурадима и флашама, које нарочито препоручује српским менаџима. Магацин је обилно снабдевен коваком, ликерима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене. 13—30

ШТАМПАРИЈА «ВЕЛИКА СРБИЈА»
Штампарија «Велике Србије» снабдевена је свим потребним материјалом и машинеријом за израду свих штампарских послова, као: књига, формулара, плаката, олдаса и т. д. и то осим српског и на-

свима Савезничким језицима.
Послови се примају у штампарији «Велике Србије», ул. краља Петра бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. станици). Израда брза, тачна и солидна. Цене врло умерене.
СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом директор болнице венеричних болести у Солуну Д-р ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне Фл. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 10-30
УРЕДНИШТВО «ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ» ПРИМА ОГЛАСЕ ПО НАЈУМЕРЕЊИЈОЈ ЦЕНИ.
Штампарија «Велика Србија»